

NARIADENIA

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2016/2020

z 26. mája 2016,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy pre kritériá na určenie toho, či by sa na deriváty podliehajúce zúčtovacej povinnosti mala vzťahovať obchodovacia povinnosť

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 32 ods. 6,

keďže:

- (1) Týmto nariadením sa prispieva k spresneniu kritérií na určenie dostatočného záujmu tretích strán o nákup a predaj triedy derivátov alebo jej príslušnej podskupiny. Ak Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA) stanovil, že určitá trieda derivátov by mala podliehať zúčtovacej povinnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 ⁽²⁾ a že deriváty sú prijaté na obchodovanie alebo obchodované na obchodnom mieste, orgán ESMA by mal podľa kritérií v tomto nariadení určiť, či sa deriváty alebo ich podskupina považujú za dostatočne likvidné na obchodovanie výlučne na obchodných miestach.
- (2) V nariadení (EÚ) č. 648/2012 sa stanovuje, že deriváty sa považujú za uskutočnené na OTC základe, keď sa neobchodujú na regulovanom trhu alebo sa na ne nevzťahujú pravidlá regulovaného trhu, zatiaľ čo vymedzenie derivátov uskutočnených na OTC základe podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ ⁽³⁾ je užšie a zahŕňa deriváty, ktoré sa neobchodujú na regulovanom trhu, v rámci multilaterálneho obchodného systému (MTF) alebo organizovaného obchodného systému (OTF), ani nepodliehajú ich pravidlám. Orgán ESMA by preto mal posúdiť rozsah, v akom sa už obchody s určitou triedou derivátov alebo jej príslušnou podskupinou na obchodnom mieste uskutočňujú, a porovnať ho s úrovňou obchodovania, ktoré sa neuskutočnilo na obchodnom mieste. Prevaha obchodovania mimo obchodného miesta by však nemala automaticky viesť k záveru, že určitá trieda derivátov alebo jej príslušná podskupina nie sú vhodné pre obchodovacie povinnosť. Orgán ESMA by mal tiež prihliadnúť na predpokladaný vplyv obchodovacej povinnosti pri zohľadnení možnosti podporiť likviditu a integritu trhu prostredníctvom väčšej transparentnosti a dostupnosti finančných nástrojov, ako aj na možné negatívne dôsledky takéhoto rozhodnutia.
- (3) Vzhľadom na podobnosť vymedzenia likvidného trhu pre nekapitálové nástroje v článku 2 ods. 1 bode 17 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 600/2014 s kritériami na určenie toho, či je trieda derivátov alebo jej podskupina dostatočne likvidná podľa článku 32 ods. 3 uvedeného nariadenia, by sa malo posúdenie vykonané pre jednu triedu zohľadniť pre inú triedu na podporu konzistentnosti pri zaobchádzaní s nástrojmi. Trieda derivátov alebo

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

jej príslušná podskupina, v prípade ktorej sa vychádza z toho, že na účely transparentnosti pre ňu existuje likvidný trh, by sa však nemala automaticky považovať za dostatočne likvidnú na účely obchodovacej povinnosti. Kvantitatívne prahové hodnoty a kvalitatívne váhy sa môžu líšiť z dôvodu rôznych cieľov posúdení.

- (4) Vzhľadom na širokú škálu nástrojov, ktoré by mohli byť dotknuté obchodovacou povinnosťou pre deriváty, a ich špecifické vlastnosti, neustály vývoj finančných trhov a rozmanitosť zapojených vnútroštátnych trhov nie je možné stanoviť vyčerpávajúci zoznam pre úplne každý druh derivátov, v ktorom by boli uvedené prvky relevantné na posúdenie záujmu tretích strán o nákup a predaj, alebo váhu, ktorá by sa mala priradiť ktorémukoľvek konkrétnemu prvku.
- (5) Malo by sa však objasniť určovanie triedy derivátov alebo jej príslušnej podskupiny, ktorá je dostatočne likvidná, a to najmä prostredníctvom spresnenia kritérií vo vzťahu k priemernej frekvencii obchodov, priemernému objemu obchodov, počtu a typu aktívnych účastníkov trhu a priemernej veľkosti rozpätí, ktoré spoločne určujú úroveň záujmu tretích strán o nákup a predaj.
- (6) Obdobie sledovania na určenie toho, či je trieda derivátov alebo jej príslušná podskupina dostatočne likvidná na obchodovanie výlučne na obchodných miestach, by sa malo líšiť v závislosti od dotknutej triedy derivátov alebo jej príslušnej podskupiny. Malo by byť dostatočne dlhé na to, aby sa zabezpečilo, že nedôjde ku skresleniu zozbieraných údajov žiadnym druhom udalosti, ktorá by mohla zapríčiniť nezvyčajnú štruktúru obchodovania. Obdobie sledovania by za žiadnych okolností nemalo byť kratšie než tri mesiace.
- (7) Kritériá opísané v tomto nariadení by sa mali vypracovať tak, aby bolo možné porovnať posúdenie jedného derivátu alebo triedy derivátov s inými derivátmi alebo triedami derivátov s podobnými vlastnosťami. Určovanie tried derivátov s podobnými vlastnosťami môže zahŕňať viacero prvkov, ako je mena, v ktorej sa obchoduje, dátumy splatnosti, dátumy začiatku trvania zmluvy, či sa dodržiava, alebo nedodržiava štandardná konvencia a či ide o zmluvy typu on-the-run.
- (8) Na určenie toho, či je trieda derivátov alebo jej podskupina dostatočne likvidná na to, aby bola obchodovaná len na obchodných miestach, a či je dostatočne likvidná len v prípade transakcií v určitom objeme, by sa orgán ESMA mal oprieť o historické údaje ukazujúce zmeny likvidity. Prahové hodnoty pre tieto posúdenia sa môžu líšiť medzi jednotlivými triedami derivátov alebo ich podskupinami, ak sa odlišujú vlastnosti a nominálny objem tried alebo ich podskupín. Pri posudzovaní rozpätí by mal orgán ESMA zohľadniť priemernú veľkosť a dostupnosť rozpätí, pričom by mal nájsť rovnováhu medzi skutočnosťou, že chýbajúce alebo široké rozpätia ukazujú na nedostatočnú likviditu, a možnosťou, že rozpätia sa zúžia na základe zvýšenia transparentnosti a dostupnosti finančných nástrojov, ak bude zavedená obchodovacia povinnosť.
- (9) Orgán ESMA by mal pri posudzovaní vyňať zo svojich výpočtov tie obchody, ktoré sú jasne identifikovateľné ako obchody na znižovanie rizika po skončení obchodu, ktorými sa znižujú mimotrhové riziká v derivátových portfóliách. Zahrnutie takýchto transakcií do posúdenia na účely obchodovacej povinnosti by inak mohlo viesť k nadhodnoteniu úrovne záujmu tretích strán o nákup a predaj.
- (10) Orgán ESMA by mal pri posúdení tiež zohľadniť potrebu balíkov transakcií alebo ich inak povoliť. Investičné spoločnosti často vykonávajú na svoj vlastný účet alebo v mene klientov transakcie s derivátmi a inými finančnými nástrojmi, ktoré zahŕňajú viacero vzájomne prepojených a podmienených obchodov. Vzhľadom na to, že balíky transakcií umožňujú investičným spoločnostiam a ich klientom riadiť riziká a zvyšovať odolnosť finančných trhov, môže byť žiaduce, aby sa naďalej povoľovalo vykonávanie niektorých balíkov transakcií, ktoré zahŕňajú jeden alebo viac derivátov podliehajúcich výkonu obchodovacej povinnosti na dvojstrannej úrovni mimo obchodného miesta.
- (11) Mali by sa tiež stanoviť kritériá, ktoré orgánu ESMA umožnia určiť, či by sa mala existujúca obchodovacia povinnosť pre triedu derivátov alebo jej príslušnú podskupinu zmeniť, pozastaviť alebo zrušiť, okrem prípadov, keď sa trieda derivátov alebo jej príslušná podskupina už neobchoduje aspoň na jednom obchodnom mieste.

- (12) Z dôvodu konzistentnosti a právnej istoty je nevyhnutné, aby sa ustanovenia tohto nariadenia a ustanovenia smernice 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 600/2014 uplatňovali od rovnakého dátumu.
- (13) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktoré orgán ESMA predložil Komisii.
- (14) Orgán ESMA uskutočnil otvorené verejné konzultácie k návrhu regulačných technických predpisov, z ktorých toto nariadenie vychádza, analyzoval možné súvisiace náklady a prínosy a požiadal o stanovisko skupinu zainteresovaných strán v oblasti cenných papierov a trhov zriadenú článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 ⁽¹⁾,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Dostatočný záujem tretích strán o nákup a predaj

Orgán ESMA pri stanovovaní toho, či v prípade určitej triedy derivátov alebo jej príslušnej podskupiny existuje dostatočný záujem tretích strán o nákup a predaj, aby sa považovali za dostatočne likvidné na účely obchodovacej povinnosti, uplatňuje kritériá uvedené v článku 32 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 600/2014, ktoré sú bližšie určené v článkoch 2 až 5.

Článok 2

Priemerná frekvencia obchodov

1. V súvislosti s priemernou frekvenciou obchodov zohľadňuje orgán ESMA tieto prvky:

a) počet dní, počas ktorých sa obchodovanie uskutočňovalo;

b) počet obchodov.

2. Orgán ESMA vo svojej analýze kritérií uvedených v odseku 1 zohľadňuje distribúciu obchodovania, ktoré sa uskutočnilo na obchodných miestach a na OTC základe. Orgán ESMA tieto kritériá posudzuje za dostatočne dlhé časové obdobie s cieľom určiť, či likvidita jednotlivých tried derivátov alebo ich príslušných podskupín podlieha sezónnym či štrukturálnym faktorom. Orgán ESMA takisto zohľadňuje, či sú obchody v posudzovanom období koncentrované v určitých časových momentoch a nad určitými objemami, a určí, do akej miery má takáto koncentrácia predvídateľnú štruktúru.

Článok 3

Priemerný objem obchodov

1. V súvislosti s priemerným objemom obchodov orgán ESMA zohľadňuje tieto prvky:

a) priemerný denný obrat, pričom sa nominálny objem všetkých obchodov spolu vydělí počtom obchodných dní;

b) priemerná hodnota obchodov, pričom sa nominálny objem všetkých obchodov spolu vydělí počtom obchodov.

2. Orgán ESMA vo svojej analýze kritérií uvedených v odseku 1 zohľadňuje faktory uvedené v článku 2 ods. 2.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84).

Článok 4

Počet a typ aktívnych účastníkov trhu

1. V súvislosti s počtom a typom aktívnych účastníkov trhu orgán ESMA zohľadňuje tieto prvky:
 - a) celkový počet účastníkov trhu, ktorí obchodujú s danou triedou derivátov alebo jej príslušnou podskupinou, nie je nižší než dvaja;
 - b) počet obchodných miest, ktoré prijali na obchodovanie triedu derivátov alebo jej príslušnú podskupinu či s touto triedou derivátov alebo jej príslušnou podskupinou obchodujú;
 - c) počet tvorcov trhov a iných účastníkov trhu, ktorí podliehajú záväznej písomnej dohode alebo povinnosti poskytovať likviditu.
2. Orgán ESMA vo svojej analýze porovnáva pomer účastníkov trhu so zisteniami z údajov získaných na analýzy priemerného objemu a priemernej frekvencie obchodov.

Článok 5

Priemerná veľkosť rozpätí

1. V súvislosti s priemernou veľkosťou rozpätí orgán ESMA zohľadňuje tieto prvky:
 - a) veľkosť vážených rozpätí v rôznych časových obdobiach vrátane rozpätí vážených objemom;
 - b) rozpätia v rôznych časových momentoch obchodovacích dní.
2. Ak informácie o rozpätiach nie sú k dispozícii, orgán ESMA zohľadňuje pre posúdenie tohto kritéria proxy rozpätie.

Článok 6

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od dátumu uvedeného v článku 55 druhom odseku nariadenia (EÚ) č. 600/2014.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 26. mája 2016

Za Komisiu
predseda
Jean-Claude JUNCKER